

Sprawozdanie

z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Fredry

w Jarosławiu za rok 2020

1. STAN ORGANIZACYJNY I DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu posiada status instytucji kultury. Została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury w dniu 01.06.1992 r. pod nr 2.

Działa na podstawie Statutu. Organem prowadzącym jest Gmina Miejska Jarosław. Biblioteka pełni zadania na rzecz powiatu jarosławskiego na podstawie porozumienia zawartego w 29 lipca 2015 roku pomiędzy Powiatem Jarosławskim a Gminą Miejską Jarosław.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Wysokość dotacji na działalność ponad lokalną w 2020 roku wyniosła 25 000 zł. Zadania realizowaliśmy w ramach posiadanych etatów.

W 2020 roku nie było zasadniczych zmian organizacyjnych w bibliotekach.

Tylko w GB w Skołoszowie – Filia w Ostrowie zmniejszono etat bibliotekarza z ½ na ¼ etatu.

Organizację wewnętrzną i zakresy działań poszczególnych bibliotek określają Regulaminy Organizacyjne. Struktura organizacyjna bibliotek przedstawia się następująco:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu

Stanowiska pracy:

- Dyrektor – zarządza instytucją, wykonuje obowiązki pracodawcy i reprezentuje ją na zewnątrz.
- Główny księgowy – kieruje całokształtem gospodarki finansowej biblioteki.
- Referent d/s administracyjnych – odpowiada za całokształt organizacji i administracji instytucji.

Działy biblioteki:

1. Zespół d/s gromadzenia i komputeryzacji

– gromadzi i opracowuje różnego rodzaju materiały biblioteczne oraz zajmuje się komputeryzacją i informatyzacją biblioteki.

2. Dział udostępniania i informacji

– zajmuje się udostępnianiem zbiorów i działalnością informacyjną.

Dział realizuje swoje działania poprzez następujące agendy:

a. Wypożyczalnia dla Dorosłych

Wypożyczalnia mieści się w siedzibie głównej biblioteki przy ul. ks. Jakuba Makary 1. Posiada bogaty księgozbiór: literatura piękna polska i obca, biografie i pamiętniki, reportaże, analizy literackie, książki podróżnicze, poradniki psychologiczne, kompendia z różnych dziedzin wiedzy.

W 2020 roku w Wypożyczalni dla Dorosłych zarejestrowano 2 657 czytelników, którym wypożyczono 34 521 książek. Największą popularnością cieszyła się literatura piękna dla dorosłych, której wypożyczono 29 339 woluminów. W ciągu roku Wypożyczalnię odwiedziło 15 067 czytelników, udzielono 1 457 informacji.

Wypożyczalnia dla Dorosłych posiada w pełni zautomatyzowane prace biblioteczne, pracuje w komputerowym programie bibliotecznym Sowa SQL. Umożliwia to czytelnikom samodzielne sprawdzanie konta, dokonywanie prolongaty i rezerwacji książek drogą internetową.

Czytelnicy mogą korzystać ze stanowiska samodzielnych wypożyczeń, które umożliwia samodzielne wypożyczanie i zwrot książek oraz sprawdzanie stanu konta.

W Wypożyczalni dla Dorosłych funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników wykazujących duże zainteresowanie literaturą. W ubiegłym roku zorganizowano 2 spotkania, w których wzięło udział 18 osób.

b. Wypożyczalnia dla Dzieci

Wypożyczalnia dla Dzieci udostępnia lektury, książki przygodowe, literaturę fantastyczną, bajki, baśnie, kompendia z różnych dziedzin wiedzy. W 2020 r. zarejestrowano 1 829 czytelników, a wypożyczono 10 330 książek. W omawianym okresie odnotowano 7 009 odwiedzin i udzielono 1 193 informacji.

Oprócz udostępniania zbiorów Wypożyczalnia dla Dzieci prowadzi bogatą działalność kulturalną skierowaną do uczniów szkół podstawowych i dzieci przedszkolnych. W ciągu całego roku prowadzone są imprezy czytelnicze, tj. spotkania autorskie, głośne czytanie, lekcje biblioteczne, konkursy, projekcje filmowe, inscenizacje, gry i zabawy. Dla dzieci pozostających w mieście realizuje ciekawe zajęcia podczas ferii zimowych i wakacji.

Wszystkie prowadzone formy pracy mają na celu popularyzację książki i podnoszenie kultury czytelniczej wśród dzieci.

W 2020 roku w Wypożyczalni dla Dzieci z powodu COVID – 19 działania w formie tradycyjnej prowadzone były do 12 marca, w pozostałym okresie w formie on-line.

W formie tradycyjnej zorganizowano m.in. 8 spotkań z książką (262 uczestników), 8 dyskusji nad książką (257), 2 lekcje biblioteczne (56 uczestników), 39 zwiedzanie biblioteki i projekcje filmowych (1 412 uczestników) oraz 1 wystawę (500 uczestników).

Wypożyczalnia dla Dzieci wzięła udział w kolejnej edycji projektu - Z książką na start „Mała Książka, Wielki Człowiek”, wydała 41 wyprawek czytelniczych i 35 dyplomów małego czytelnika.

c. Czytelnia Główna i Multimedialna

Czytelnia Główna gromadzi księgozbiór popularnonaukowy, czasopisma i zbiory multimedialne.

W chwili obecnej posiada 14 883 woluminów książek i czasopism oprawnych oraz 3 256 pozycji multimedialnych. W 2020 roku prenumerowała na bieżąco 37 tytułów czasopism. Czytelnia prowadzi udostępnianie prezencyjne i krótkoterminowe na zewnątrz oraz wypożyczenia międzybiblioteczne.

W 2020 roku Czytelnię Główną odwiedziło 6 895 użytkowników, którym udostępniono:

- na miejscu 902 książki i czasopism oprawnych oraz 2 026 czasopism bieżących,
- wypożyczono krótkoterminowo na zewnątrz 2 727 książek i 471 tytułów czasopism bieżących,

udzielono 4 379 informacji.

W Czytelni systematycznie prowadzone były lekcje biblioteczne, warsztaty, pogadanki, spotkania autorskie dla uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych.

W 2020 roku, w związku z COVID – 19 zajęcia w formie tradycyjnej prowadzone były do 12 marca. W tym czasie w Czytelni zorganizowano 6 lekcji bibliotecznych dla 160 uczniów, 2 spotkania autorskie (52 uczestników), 1 konkurs (7 uczestników), 4 odczyty (280 uczestników), 2 spotkania z książką (183 uczestników), 3 wystawy i 2 kursy komputerowe dla seniorów (36 uczestników).

W ubiegłym roku Czytelnia przeprowadziła szkolenia dla bibliotekarzy w ramach projektu „Czytanie od miasta do miasta” przy współpracy Lwowskiej Biblioteki Regionalnej dla Młodzieży. Program obejmował m.in.: wymianę doświadczeń z działalności bibliotek w czasie pandemii, prezentację książek on-line, panel dyskusyjny, prezentacje on-line klasy mistrzowskiej.

Ponadto zrealizowane zostały tematy szkoleń:

- „Zwyczaje i tradycje Nocy Świętojańskiej”. Prezentacja filmiku „Połowa lata” z tworzenia kompozycji kwiatowych,
- „Historia dwóch miast – Lwowa i Jarosławia przedstawiona w licznych wydawnictwach na przestrzeni lat”,
- „Książki na lato – recenzje najpoczytniejszych książek w bibliotece jarosławskiej i bibliotece lwowskiej,
- „Wielka literatura na małym ekranie – najciekawsze ekranizacje”,
- „Tradycje i zwyczaje Bożonarodzeniowe w Polsce i na Ukrainie w literaturze obu narodów”.

Czytelnia pełni funkcję Mediateki, której formuła i profil działalności wykracza poza typową bibliotekę publiczną.

Gromadzi i udostępnia zbiory audiowizualne, tj. audiobooki, e-booki, gry wideo, filmy i nagrania dźwiękowe. Stan zbiorów na dzień 31.12.2020 r. wynosił 3256 jednostek, w tym 619 audiobooków. Prowadzi wypożyczenia prezencyjne i krótkoterminowe na zewnątrz.

W omawianym okresie wypożyczono 4 779 jednostek zbiorów multimedialnych.

Mediateka wyposażona jest w sprzęt umożliwiający korzystanie ze zbiorów audiowizualnych na miejscu. Posiada salę prezentacji multimedialnych wyposażoną w nowoczesny system multimedialny i kinowy. Umożliwia to prowadzenie warsztatów, konferencji, spotkań. W sali odbywają się projekcje filmowe, również w technologii 3D, muzyczne prezentacje wideo. Sala posiada system wystawienniczy, równocześnie mieści 70 osób.

W ubiegłym roku odbyło się 54 projekcje, w których wzięło udział 2 712 uczestników.

Mediateka posiada 10 stanowisk dla czytelników z bezpłatnym dostępem do internetu i 5 stanowisk z odsłuchem muzyki. Wszystkie stanowiska wyposażone są w nowy sprzęt komputerowy. Czytelnicy mogą korzystać ze zbiorów multimedialnych na miejscu, zasobów Internetu. Mogą też korzystać z bezprzewodowego dostępu do Internetu (Wi-Fi). Wyposażona jest w kserokoparkę z drukarką, co umożliwia użytkownikom sporządzanie kserokopii i wydruków.

Ponadto posiada stanowisko dla osób z dysfunkcją wzroku (klawiatura, powiększalnik, czytnik, multilektor Sara), co umożliwia osobom niewidomym i niedowidzącym korzystanie ze zbiorów biblioteki i internetu.

d. Filia nr 2 MBP

Filia Nr 2 MBP w Jarosławiu mieści się przy ul. Skarbowskiego 10. Posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Filia nr 2 jest skomputeryzowana, posiada 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, w tym 2 dla czytelników. Zautomatyzowane są wszystkie prace biblioteczne. Filia pracuje w komputerowym systemie bibliotecznym Sowa SQL, posiada elektroniczną bazę danych.

W 2020 r. zarejestrowano 1 021 czytelników, a wypożyczono ogółem 15 675 woluminów. W ciągu roku Filię odwiedziło 6 278 czytelników, którym udzielono 1 399 informacji.

Filia funkcjonuje w nowym lokalu, posiada estetyczne wyposażenie meblowe, ciekawą aranżację, nowoczesne stanowiska komputerowe oraz kącik dziecka, strefę gier i czytelną prasę.

e. Filia nr 4 MBP

Filia nr 4 mieści się przy os. Kopernika, posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Filia nr 4 jest skomputeryzowana, posiada 2 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu (1 dla czytelników). Filia pracuje w komputerowym systemie bibliotecznym Sowa SQL, posiada katalog elektroniczny, prace biblioteczne są zautomatyzowane.

W 2020 r. zarejestrowano 1 205 czytelników, którym wypożyczono 19 965 woluminów książek. W ciągu roku Filię odwiedziło 8 309 czytelników, udzielono 1 233 informacji.

Na Filii działa Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników wykazujących duże zainteresowanie literaturą. W ubiegłym roku zorganizowano 4 spotkania, w których wzięło udział 30 osób.

2. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ BIBLIOTEK POWIATU JAROSŁAWSKIEGO

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu pełni zadania na rzecz powiatu jarosławskiego na podstawie porozumienia zawartego w 29 lipca 2015 roku pomiędzy Powiatem Jarosławskim a Gminą Miejską Jarosław na czas nieokreślony.

Wysokość dotacji na działalność ponad lokalną w 2020 roku wyniosła 25 000 zł.

Działania dotyczące bibliotek na terenie powiatu realizowane były przez pracowników biblioteki. Zrealizowane zadania powiatowe to przede wszystkim sprawozdawczość i pomoc merytoryczna.

W czasie pandemii realizowaliśmy szkolenia dla bibliotekarzy gminnych drogą telefoniczną i e-mailową, były to:

- GB Chłopice

„Imprezy on-line na facebooku w czasie COVID-19”, „Zakup nowości wydawniczych”, „Sprawozdawczość”,

- GB Wiązownica

„Dodatkowe działania podczas pandemii – Książka na telefon, imprezy on-line”, „Sprawozdawczość”,

- GB Laszki

„Zakup nowości wydawniczych”, „Sprawozdawczość”,

- GB Pełkinie

„Układ zbiorów w nowej siedzibie w Filii bibliotecznej w Wólce Pełkińskiej”

- MBP Radymno

„Opracowanie statutu biblioteki i zasady jak korzystać z projektów w ramach programu Infrastruktura Bibliotek”,

- GB w Roźwienicy

„Wskazówki dotyczące zajęć bibliotecznych z przedszkolakami”,

3. STAN I STRUKTURA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH NA TERENIE POWIATU

Ogółem w powiecie jarosławskim działa 14 bibliotek i 19 filii bibliotecznych. Na terenie powiatu jarosławskiego status samodzielnych instytucji kultury posiada 9 bibliotek publicznych, którym podlega 18 filii bibliotecznych:

1. Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu
 - Filia nr 2, ul. Skarbowskiego
 - Filia nr 4, os. Kopernika
2. Biblioteka Samorządowa w Chłopicach
 - Filia w Łowcach
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Pełkiniach
 - Filia w Makowisku
 - Filia w Muninie,
 - Filia w Surochowie,
 - Filia w Tuczempach,
 - Filia w Wólce Pełkińskiej
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Laszkach
 - Filia w Bobrówce
 - Filia w Miększu Nowym
 - Filia w Wysocku
5. Gminna Biblioteka Publiczna w Pawłosiowie
 - Filia w Cieszacinie Wielkim
 - Filia w Wierzbnej
6. Miejska Biblioteka Publiczna w Radymnie,
7. Gminna Biblioteka Publiczna w Radymnie z/s w Skołoszowie
 - Filia w Duńkowicach
 - Filia w Michałówce
 - Filia w Ostrowie
 - Filia w Sośnicy
8. Komunalna Biblioteka Publiczna w Rokietnicy
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Roźwienicy
 - Filia w Węgierce

Z Ośrodkami Kultury połączonych jest 5 bibliotek i 1 filia biblioteczna są to:

1. Centrum Kultury Sportu i Turystyki - Biblioteka w Pruchniku
 - Filia w Jodłówka
2. Gminnego Centrum Kultury - Biblioteka w Wiązownicy
 - Biblioteka Publiczna w Szówsku,
 - Biblioteka Publiczna w Zapałowie,
 - Biblioteka Publiczna w Piwodzie.

W 2020 roku nie powołano nowej placówki bibliotecznej. W ubiegłym roku biblioteka w Wólce Pełkińskiej otrzymała nowe pomieszczenia w budynku Świetlicy Wiejskiej.

4. ZBIORY BIBLIOTECZNE

Stan zbiorów bibliotecznych w powiecie jarosławskim na dzień 31.12.2020 r. wynosił 304 171 woluminów książek oraz 3 407 jednostek zbiorów specjalnych (tabela nr 1).

W 2020 r. zakupiono ogółem 8 828 woluminów książek na kwotę 198 956 zł oraz 220 jednostek zbiorów multimedialnych na kwotę 6 305 zł (tabela 2).

W 2020 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu zakupiono zbiory elektrokinetyczne w postaci dostępu do platformy Legimi na wartość 4 000 zł do grudnia 2021 roku oraz platformy IBUK LIBRA na wartość 1 919 zł.

Z dotacji organizatora zakupiono 6 300 woluminów książek na kwotę 141 463 zł oraz 198 jednostki zbiorów multimedialnych na kwotę 5 498 zł (tabela nr 3).

Z dotacji MKiDN zakupiono 2 528 woluminów książek na kwotę 57 493 zł oraz 22 jednostek audiobooków na kwotę 807 zł (tabela nr 4).

Stan zbiorów w powiecie jarosławskim przedstawiają poniższe tabele:

Stan zbiorów - tabela nr 1

Lp.	Miejscowość	księgozbiory	zbiory specjalne
1.	MBP w Jarosławiu	90 114	3 274
2.	Chłopice	8 848	0
3.	Jarosław - Pełkinie	38 227	22
4.	Laszki	24 320	0
5.	Pawłosiów	21 131	0
6.	Pruchnik	20 612	90
7.	Radymno	31 769	21
8.	Radymno - Skołoszów	27 691	0
9.	Rokietnica	8 683	0
10.	Rożwienica	8 261	0
11.	Wiązownica	24 515	0
Razem		304 171	3 407

Zakupy nowości ogółem - tabela nr 2

Lp.	Miejscowość	książki		czasopisma oprawne		zbiory specjalne	
		woluminy	wartość	jednostki	wartość	jednostki	wartość
1.	MBP w Jarosławiu	3 965	89 061	16	148	219	6 730
2.	Chłopice	510	7 551	0	0	0	0
3.	Jarosław - Pełkinie	992	30 000	0	0	0	0
4.	Laszki	165	4 150	0	0	0	0
5.	Pawłosiów	598	11 407	0	0	0	0
6.	Pruchnik	573	12 987	0	0	1	16
7.	Radymno	643	15 000	0	0	0	0
8.	Radymno - Skołoszów	316	7 500	0	0	0	0
9.	Rokietnica	338	6 100	0	0	0	0
10.	Rożwienica	215	6 500	0	0	0	0
11.	Wiązownica	497	11 600	0	0	0	0
Razem		8 812	201 856	16	148	220	6 746

Zakup nowości ze środków organizatora - tabela nr 3

Lp.	Miejscowość	książki		czasopisma oprawne		zbiory specjalne	
		woluminy	wartość	jednostki	wartość	jednostki	wartość
1.	MBP w Jarosławiu	2 816	59 868	16	148	197	5 923
2.	Chłopice	372	5 051	0	0	0	0
3.	Jarosław - Pełkinie	828	25 000	0	0	0	0
4.	Laszki	83	2 150	0	0	0	0
5.	Pawłosiów	420	7 807	0	0	0	0
6.	Pruchnik	461	10 087	0	0	1	16
7.	Radymno	438	10 000	0	0	0	0
8.	Radymno - Skołoszów	163	4 000	0	0	0	0
9.	Rokietnica	210	4 000	0	0	0	0
10.	Rożwienica	168	5 000	0	0	0	0
11.	Wiązownica	325	8 500	0	0	0	0
Razem		6 284	141 463	16	148	198	5 939

Zakup nowości ze środków MKiDN - tabela nr 4

Lp.	Miejscowość	książki		zbiory specjalne	
		woluminy	wartość	jednostki	wartość
1.	MBP w Jarosławiu	1 149	29 193	22	807
2.	Chłopice	138	2 500	0	0
3.	Jarosław - Pełkinie	164	5 000	0	0
4.	Laszki	82	2 000	0	0
5.	Pawłosiów	178	3 600	0	0
6.	Pruchnik	112	2 900	0	0
7.	Radymno	205	5 000	0	0
8.	Radymno - Skołoszów	153	3 500	0	0
9.	Rokietnica	128	2 100	0	0
10.	Roźwienica	47	1 500	0	0
11.	Wiązownica	172	3 100	0	0
Razem		2 528	60 393	22	807

Struktura księgozbioru przedstawia się następująco: ogółem 304 171, w tym 124 985 literatura piękna dla dorosłych, 92 574 literatura piękna dla dzieci, 85 328 literatura niebeletrystyczna i 1 284 czasopism oprawnych.

W 2020 roku dokonano selekcji zbiorów, ogółem wycofano 14 015 woluminów. Książki zostały wycofane po przeprowadzonych inwentaryzacjach (MBP Jarosław – 5 913 wol.; GB Chłopice 923 ; GB Pełkinie – 2 911 ; GB Pawłosiów – 131 ; GB Pruchnik – 2 440, GB Radymno – 1 000 ; KB Rokietnica – 70 ; GB Roźwienica – 592 ; GB Wiązownica – 35).

4. OBSŁUGA CZYTELNICZA SPECJALNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW

W powiecie jarosławskim dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych ruchowo wykazało 5 bibliotek: Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu, Biblioteka Samorządowa w Chłopicach, Miejska Biblioteka Publiczna w Radymnie, Gminna Biblioteka Publiczna w Radymnie zs. w Skołoszowie, Gminne Centrum Kultury w Wiązownicy i Gminna Biblioteka w Pawłosiowie.

Siedziba Główna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu w pełni przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych. Zlikwidowano bariery architektoniczne, posiadamy podjazd, usytuowanie działów na jednym poziomie oraz przystosowaną dla osób na wózkach toaletę.

Dla osób niepełnosprawnych ruchowo dostosowane są również na zewnątrz i wewnątrz budynku filie biblioteczne MBP w Jarosławiu oraz biblioteka w Chłopicach, Radymnie, Radymnie zs. Skołoszów, w Wiązownicy oraz Filie Gminnej Biblioteki w Pełkiniach (Surochów i Wólka Pełkińska).

W powiecie jarosławskim kolekcje audiobooków posiadają: MBP w Jarosławiu w ilości 619 jednostek oraz 71 jednostek, na których zarejestrowanych jest 1 240 tytułów cyfrowej książki mówionej, nagranej w zakodowanym formacie czytaka oraz GB w Pruchniku w ilości 14 jednostek.

Audiobooki to adaptacje powieści czytane przez znanych lektorów i aktorów, dokumenty muzyczne, bajki dla dzieci, lektury szkolne, poradniki, itp.

W powiecie jarosławskim tylko Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu dostosowana jest dla osób z dysfunkcją wzroku, które korzystają ze wszystkich zbiorów biblioteki oraz zasobów internetu. Umożliwia to stanowisko dla osób niewidomych wyposażone w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie. Jest to: multilektor SARA, 2 czytaki, lupa elektroniczna, monitor Brailla.

Filie biblioteczne MBP w Jarosławiu wyposażone są w komputery z oprogramowaniem Windows 10 z funkcją ułatwienia dostępu, która umożliwia osobom z dysfunkcją wzroku kompleksowe korzystanie z komputera.

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu współpracuje z Polskim Związkiem Niewidomych – Koło w Jarosławiu, Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX w Warszawie, Fundacją Szansa dla Niewidomych Oddział w Rzeszowie.

W zakresie dostępności w MBP w Jarosławiu odbyło się szkolenie dla pracowników z tematyki obsługi niepełnosprawnego czytelnika i promocji.

Szkolenie obejmowało następujące moduły:

1. Poprawne komunikowanie się i udzielanie pomocy czytelnikom z różnymi niepełnosprawnościami.
2. Urządzenia, pomoce i architektura w bibliotece dostępnej dla Osób z Niepełnosprawnościami.
3. Jak obsłużyć interesanta z dysfunkcją wzroku.
4. Jakie są zasady savoir vivre wobec osób z niepełnosprawnością wzroku.

Pracownicy otrzymali; certyfikaty, materiały szkoleniowe oraz publikacje. Szkolenie odbyło się w ramach projektu *Biblioteki otwarte dla wszystkich 2.0* dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego a przeprowadzone zostało przez pracowników Rzeszowskiego Oddziału Fundacji Szansa dla Niewidomych.

Gminna Biblioteka w Pruchniku w 2020 roku zatrudniła pracownika przeszkolonego do obsługi użytkowników z różnymi stopniami niepełnosprawności.

W 2020 roku dwie biblioteki wykazały organizację imprez dla osób niepełnosprawnych i współpracę z innymi organizacjami w tym zakresie.

• **Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu**

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu współpracuje z PSONI koło w Jarosławiu, z Dziennymi Domami Seniora, Stowarzyszeniem Akademia Trzeciego Wieku, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym i Szkołą Podstawową nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi.

W 2020 roku MBP w Jarosławiu przystąpiła do Kręgów Wsparcia, jako instytucja przyjazna dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

W ramach współpracy z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym zostały opracowane piktogramy ułatwiające bibliotekarzom obsługę uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

W ubiegłym roku dla osób niepełnosprawnych zorganizowano 4 imprezy, w których wzięło udział 126 osób, m.in.: zwiedzanie biblioteki, projekcje filmowe, warsztaty edukacyjne.

BIBLIOTERAPIA DLA NAJMŁODSZYCH

Terapeutyczna moc literki – biblioterapia dla najmłodszych to cykl spotkań biblioterapeutycznych dla najmłodszych dzieci w zakresie wychowania przez wartości.

Tematy zajęć to m.in: dobroć, mądrość, miłość, odpowiedzialność, odwaga, piękno, przyjaźń, sprawiedliwość, szacunek, szczęście, uczciwość, samodyscyplina.

Zajęcia obejmowały też tematy związane z problemami życia codziennego dzieci, jak np: Czy warto mieć psa? Boję się ciemności; Zły dotyk; Przemoc.

Celem spotkań było zachęcenie dzieci i rodziców do korzystania z ciekawej i bogatej literatury biblioterapeutycznej dostępnej w bibliotece. Zajęcia prowadzili bibliotekarze z przygotowaniem z zakresu biblioterapii.

Odbyło się 2 spotkania, w których uczestniczyło 49 dzieci ze Specjalnego Przedszkola SOSW Jarosław.

PROJEKCJA FILMOWA

W omawianym okresie odbyła się projekcja filmowa dla uczniów SOSW (47 uczestników). W ramach projekcji wybierane są filmy, które propagują pozytywne wartości. W naszej ofercie proponujemy również pozycje z polską audiodeskrypcją.

EDUKACYJNE ZAJĘCIA Z EKOLOGI

Rady na odpady czyli jak Jarek uczył sortować śmieci – to lekcja biblioteczna dla uczniów klas integracyjnych Szkoły Podstawowej nr 11. Dzięki staraniom Wydziału Gospodarki Komunalnej i Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Jarosławia wydano książeczki, które w zabawny i interesujący sposób uwrażliwiają młodych czytelników, a zarazem mieszkańców naszego miasta, na sprawy związane z ochroną środowiska w najbliższym otoczeniu.

W odpowiedzi na tak ciekawą literacką propozycję w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyły się zajęcia edukacyjne nawiązujące do tematyki ekologii. Podczas lekcji uczniowie poznali przygody Jarka i jego sposoby na sortowanie śmieci. Ta interesująca historyjka zachęciła naszych najmłodszych czytelników do własnych przemyśleń. Opowiadali o tym jak radzą sobie z sortowaniem śmieci, co sprawia im największe trudności, by w końcu spróbować rozwiązać najtrudniejszą z zagadek – skąd się biorą te wszystkie śmieci?

Wszyscy uczestnicy otrzymali egzemplarze książki „Rady na odpady, czy jak Jarek uczył sortować śmieci”.

Dla seniorów zorganizowano 7 imprez, w których wzięło udział 366 osób.

Były to:

SMARTPHONE I KOMPUTER – DUET PEŁEN MOŻLIWOŚCI – kursy komputerowe

Seniorzy poznali praktyczne zastosowanie smartfonów / komputerów w życiu codziennym. Tematyka kursu dostosowana była do potrzeb uczestników a wśród proponowanych tematów i obejmowała m.in:

- *"Zakupy w internecie"* / jak kupować bezpiecznie? / jak szukać okazji? / jak płacić BLIKI-EM Lub NFC ? / jak to jest z biletem w telefonie? /
- *"WINDOWS 10 – kilka prostych rad jak okiełznać nowy system operacyjny"* / podstawy poruszania się / ciekawostki, triki i porady/ (2 jednostki lekcyjne)
- *"Fotograficzne "oko" smartfona"* / o fotografii za pomocą telefonów / o zgrywaniu zdjęć na komputer / o zdjęciach w "chmurze"/
- *"Serwisy streamingowe"* / co to jest Netflix, HBO GO, NC+GO i inne? / jak oglądać filmy, seriale w internecie? / ile to kosztuje? / co można oglądać za darmo? /
- *"Poczta e-mail w moim smartfonie / komputerze"* / konfigurowanie poczty w smartfonie / co to jest "klient poczty"?/
- *"Komunikatory WhatsApp / Messenger / Viber"* – omówienie czym są komunikatory / ciekawostki, porady i triki/
- *"Pisanie... pisanie i jeszcze raz pisanie"* – jak pisać na komputerze? / jak edytować swoje pisma? / jaki program do pisania wybrać? (2 jednostki lekcyjne) /
- *Czas na wiosenne porządki* – jak usunąć zbędne programy i aplikacje z naszych urządzeń? / jak wyczyścić komputer? / jak dbać o sprzęt aby służył nam jak najdłużej?
- *„Asystent Google i wyszukiwanie głosowe w naszym komputerze”* – co to jest asystent i co potrafi? (smartfon) / jak „mówić do komputera” aby nas zrozumiał?
- *„Kilka słów o nowościach”* – nowe rozwiązania w komputerach i smartfonach / co to jest USB typu C / ładowanie indukcyjne / NFC / ekran dotykowy w komputerze / łączność bluetooth – co można podłączyć/

WYSPA WOLIN. PERŁA ZACHODNIEGO POMORZA

Dla seniorów zorganizowaliśmy też spotkanie ze znanym podróżnikiem, fotografem i naukowcem dr Sebastianem Bielakiem pt.: „Wyspa Wolin. Perła zachodniego Pomorza”. Seniorzy poznali jedno z najciekawszych oraz najbardziej zróżnicowanych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym miejsc w naszym kraju. Miejsce to ujęte w fotografiach Sebastiana Bielaka tworzyło ciekawą prezentację multimedialną.

Oprócz walorów przyrodniczych i krajobrazowych, uczestnicy spotkania poznali lokalną architekturę, kulturę i zwyczaje.

Miłym akcentem kończącym pierwsze noworoczne spotkanie w bibliotece był koncert kolęd w wykonaniu zespołu „Akademy”.

Współorganizatorem spotkania była Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu. W spotkaniu wzięło udział 80 osób.

SPOTKANIE AUTORSKIE

Kolejną propozycją było spotkanie z Anną Kozłowską-Ryś autorką książek o tematyce kresowej; "Lwów na słodko i półwytrawnie", "Sekrety kresowych kuferków".

Tym razem miłośnicy Lwowa mieli okazję poznać kolejne ciekawe wydawnictwa o Kresach. Organizatorami spotkania byli Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Płd-Wsch Oddz. w Jarosławiu, Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób.

„NATURALNE METODY WSPIERANIA ZDROWIA” – WYKŁAD

22 stycznia 2020 r. odbyło się spotkanie z Markiem Sierpiskim dietetykiem, zielarzem, naturoterapeutą pt.: „Naturalne metody wspierania zdrowia”. Wykład dotyczył mechanizmów bronnych jakie posiada organizm i jak o niego dbać, aby nie chorować. Omówiona została istotna rola stałego kontaktu z naturą (dotlenienie, ruch, nasłonecznienie), naturalne metody profilaktyki zdrowia i podnoszenia odporności oraz metody radzenia sobie w infekcjach.

Omówione były również możliwości zastosowania ziół w przeciwdziałaniu dolegliwościom, wykorzystanie naturalnych zabiegów łatwych do wykonania w domu.

Organizatorami spotkania byli: Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu i Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu. W spotkaniu uczestniczyło 70 osób.

WIECZÓR KOŁĘD

24 stycznia ub. odbył się Wieczór kołęd i poezji. Tym razem kołеды zaprezentował zespół „Sway” pod kierunkiem Doroty Białek. Artystom akompaniował Bernard Augustynowicz. W ciekawym repertuarze znalazły się nie tylko znane kołеды i pastorałki, ale też takie, do których sięgamy rzadziej.

Wieczór kołęd był inspiracją do poznania poezji religijnej Pani Marii Cenar. Jarosławska poetka, znana dotychczas z facebookowych publikacji, zaprezentowała po raz pierwszy swoją twórczość w naszej bibliotece. Kolejnym akcentem tego wieczoru była wystawa fotografii „Perły pordzewiałe” Zbigniewa Polita. Autor opowiedział o pasji fotografowania, a także o kulisach tworzenia swojej wystawy.

Wieczór kołęd połączył trzy muzy: muzykę, poezję i sztukę. Był doskonałą okazją do wspólnego śpiewania, literackich dyskusji o poezji a także do obejrzenia zbioru niepowtarzalnych fotografii starych maszyn i urządzeń.

Organizatorzy:

Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Fredry w Jarosławiu
Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu

ŚLADAMI BETHOVENA – WYKŁAD

17.02.2020 r. odbył się wykład pt. "Śladami Bethovena" połączony z prezentacją muzyczną. Gościliśmy Panią Kamilę Wieczorek – pasjonatką muzyki poważnej. Spotkanie było też okazją do poznania sylwetki genialnego kompozytora oraz jego muzyki. W spotkaniu wzięło udział 70 osób.

Organizatorzy:

Akademia Trzeciego Wieku w Jarosławiu
Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu

- **Gmina Biblioteka w Pruchniku**

Gminna Biblioteka w Pruchniku współpracuje z Dziennym Domem Senior-Wigor i Środowiskowym Domem Samopomocy. Podopieczni z tych placówek korzystają ze zbiorów bibliotecznych.

Wpływ pandemii na dostępność biblioteki dla specjalnych grup użytkowników.

COVID -19 wpłynął negatywnie na obecność specjalnych grup użytkowników w bibliotekach powiatu jarosławskiego. Osoby niepełnosprawne intelektualnie głównie korzystały z bibliotecznych usług prezencyjnych i działalności kulturalnej.

Z powodu zawieszenia tych działań grupy te nie korzystały z naszych usług. Najmniejszy spadek zauważyliśmy wśród seniorów. Ta grupa czytelników, pomimo pandemii korzystała z wypożyczania zbiorów na zewnątrz.

5. POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW

W 2020 r. biblioteki powiatu jarosławskiego pozyskały z pozabudżetowych źródeł 90 200,- zł na działalność bieżącą. Biblioteki powiatu jarosławskiego pozyskały łączną kwotę 61 200,- zł na zakup zbiorów, w ramach projektu promocja czytelnictwa z Biblioteki Narodowej.

Dwie biblioteki wykazały inne pozyskane środki.

- Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu pozyskała kwotę 67 707,- zł, na którą składają się:
 - środki zwrócone przez ZUS w ramach tarczy antykryzysowej COVID-19 - 35 326 zł
 - zwrot części wynagrodzeń w ramach współpracy z PUP w Jarosławiu – 28 111 zł
 - zwrot części stażu dla uczestników projektu „Z POWER NA START” - 2 284 zł
 - darowizny od czytelników – 1 986 zł
- Gminna Biblioteka w Pawłosiowie pozyskała 159 zł w ramach darów od czytelników.

Środki wypracowane MBP Jarosław wyniosły 27 144,- zł.

Realizacja budżetów partycypacyjnych:

W 2020 roku biblioteki powiatu jarosławskiego nie korzystały ze środków z budżetów partycypacyjnych.

6. INWESTYCJE

W 2020 roku w bibliotekach powiatu jarosławskiego nie przeprowadzono żadnych inwestycji. Natomiast przeprowadzone zostały remonty bieżące; w MBP w Jarosławiu wykonano prace remontowe w siedzibie głównej wynikające z zalania pomieszczeń, tj., malowanie, wymiana kasetonów sufitowych, ościeżnic, itp. Na ten cel wydano kwotę 34 220 zł.

W GB w Pruchniku wymieniono oświetlenie i wyremontowano łazienkę w Filii w Jodłówce na kwotę 5 000 zł.

Filia w Wólce Pełkińskiej zyskała nowe, przestronne, jasne i funkcjonalne pomieszczenie o powierzchni 72 m² w budynku świetlicy wiejskiej.

7. WPŁYW PANDEMII COVID-19

a. Zakres i dostępność świadczonych usług bibliotecznych

Pandemia COVID-19 miała znaczący wpływ na zakres i dostępność świadczonych usług w bibliotekach powiatu jarosławskiego. Nastąpiło znaczne ograniczenie działalności. W ramach obostrzeń biblioteki były okresowo nieczynne dla czytelników lub miały skrócone godziny otwarcia. Na mocy decyzji Rady Ministrów biblioteki były czasowo zamknięte dla czytelników od 12 marca do 3 maja i 7 listopada do 29 listopada (49 dni).

W okresach zamknięcia dla czytelników, pracownicy pozostawali w ciągłości pracy. Czas ten został wykorzystany na prace wewnętrzne oraz przystosowanie bibliotek do wymogów epidemiologicznych. Na stanowiskach obsługi zostały zamontowane pleksy. Pracownicy zaopatrzeni zostali w maseczki, rękawiczki ochronne oraz płyny do dezynfekcji.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu przeprowadzono inwentaryzację zbiorów i malowanie pomieszczeń Siedziby Głównej.

W bibliotekach nastąpiło skrócenie godzin otwarcia dla czytelników. Okrojona została oferta usług bibliotecznych. Przy wypożyczaniu zbiorów na zewnątrz całkowicie zawieszono wolny dostęp do półek. Zawieszono również udostępnianie zbiorów na miejscu, dostęp do stanowisk komputerowych, czytelni prasy i konsoli gier.

Od 12 marca nie odbywały się imprezy zbiorowe, tj., spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, konkursy, warsztaty, projekcje filmowe, itp.

Działania te niekorzystanie wpłynęły na stan czytelnictwa w bibliotekach. Nastąpił znaczny spadek odwiedzin i wypożyczeń.

Poniżej przedstawiamy dane porównawcze ilustrujące spadek odwiedzin i czytelnictwa w bibliotekach powiatu jarosławskiego.

	2019	2020	Spadek
Czytelnicy	15 898	11 640	4 258
Wypożyczenia na zewnątrz	186 977	121 740	65 237
Wypożyczenia na miejscu	9 481	2 963	6 518
Odwiedziny ogółem	140 913	67 672	73 241

Podjęte działania:

W powiecie jarosławskim biblioteki podjęły dodatkowe działania i inicjatywy związane z COVID-19.

Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu w ramach projektu otrzymała kody dostępu do książki elektronicznej w platformie Legimi.

Wprowadzona została usługa „Książka na telefon”, w ramach której pracownicy bibliotek dostarczali książki do domu osobom starszym i niepełnosprawnym.

Poszerzona została działalność w zakresie imprez on-line, jako najbardziej efektywna forma kontaktu z czytelnikami. Strony internetowe oraz portale społecznościowe umożliwiały zbieranie informacji na temat oczekiwań czytelników i angażowały do aktywności poprzez zamieszczaną ofertę kulturalną.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu odbyły się imprezy on-line:

ZABAWY LITERACKIE on-line

W ubiegłym roku Tydzień Bibliotek ph...„Zasmakuj w bibliotece” odbywał się wyłącznie w przestrzeni wirtualnej. Naszą propozycją była zabawa literacka „Ukryty tytuł”, polegająca na odgadnięciu właściwych książek, wśród zmyślonych tytułów. Od poniedziałku, każdego dnia, umieszczane były zagadki literackie, w których czytelnicy mogli się sprawdzić.

„Literackie kąski” to druga zabawa literacka na facebooku, w której czytelnicy wyrażali swoje opinie o przeczytanych ostatnio książkach.

KSIĄŻKI NA LATO

„Książki na lato” - to następna propozycja on-line w MBP w Jarosławiu, która ukazała się zarówno na stronie internetowej, jak i facebooku, gdzie umieszczaliśmy recenzje ciekawych książek - naszych propozycji na wakacyjne dni.

NARODOWE CZYTANIE

„Balladyna” Juliusza Słowackiego była lekturą dziewiątej odsłony Narodowego Czytania. Akcja Narodowego Czytania w Jarosławiu odbyła się w wersji on-line. Najciekawsze fragmenty ukazujące głównych bohaterów i klimat utworu usłyszeliśmy w wykonaniu przedstawicieli władz miasta i powiatu jarosławskiego, aktorów teatru „Kąt” i „Baccalaureus”, nauczycieli i bibliotekarzy. Interpretacje fragmentów „Balladyny” obejrzeć można było na facebooku Urzędu Miasta Jarosławia, Miejskiej Biblioteki Publicznej i Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki.

Osoby, które chciały opatrzyć swój egzemplarz „Balladyny” pamiątkową pieczęcią Prezydenta RP zaprosiliśmy do Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Użytkownicy bibliotecznego facebook mogli śledzić nasze działania w okresie zamknięcia biblioteki, tj., inwentaryzacja zbiorów, na krótkich facebookowych filmikach.

Gminna Biblioteka w Chłopicach prowadziła działalność on-line, tj. konkursy na facebooku oraz inne zabawy facebookowe, quizy itp. Dzień Papieski – quiz z pytaniami, „Schowaj się za książką” - konkurs fotograficzny, Światowy Dzień Zwierząt – zdjęcie pupila, Światowy dzień Postaci z Bajek – opis ulubionej bajkowej postaci, Dzień Pluszowego Misia – zdjęcie z misiem, konkurs Mikołajkowy – opis prezentu mikołajowego, konkurs czytelniczy 2020.

Placówka posiada stronę internetową, gdzie na bieżąco umieszczała istotne informacje oraz działania, jakie były podejmowane w bibliotece i filii. Istnieje na Facebooku i posiada konto na Youtube i konto na Instagramie.

Gminna Biblioteka w Wiązownicy zorganizowała 3 konkursy on-line:

- „Święta dawniej a dziś” – konkurs na opowiadanie
 - „Kolęduj on-line” - konkurs muzyczny
 - Kartka Bożonarodzeniowa – konkurs plastyczny
- Biblioteka wprowadziła także usługę „Książka na telefon”.

Gminne Biblioteki w Pawłosiowie, Pruchniku, Rokietnicy i Roźwienicy, jako dodatkowe działania wprowadziły dla swoich czytelników usługę „Książka na telefon”, w ramach której dostarczali osobom starszym i niepełnosprawnym książki do domu.

b. Budżet bibliotek

Budżet bibliotek powiatu jarosławskiego utrzymywał się na poziomie roku wcześniejszego. Tylko Gminna Biblioteka w Pruchniku wykazała zmniejszenie dotacji organizatora o kwotę 10 000 zł.

Wszystkie biblioteki poniosły koszty związane z COVID-19 (pleksy, maseczki, rękawiczki, płynu do dezynfekcji).

W Gminnej Bibliotece w Radymnie z/s Skołoszów zmniejszono etat bibliotekarza z $\frac{1}{2}$ na $\frac{1}{4}$. Pozostałe biblioteki działały w niezmienionej strukturze organizacyjnej.

Organizatorzy nie wykazali planów likwidacji bądź łączenia bibliotek.

c. Liczba czytelników i liczba wypożyczeń

Największy odpływ czytelników nastąpił w grupie wiekowej (25-44) – 1077 osób oraz w grupie (6-12) – 812 osób. Najmniejszy spadek zanotowano w grupie seniorów – 195 osób. Powyższe dane ilustruje tabela.

Czytelnicy wg wieku	2019	2020	Spadek
< 5	520	359	161
6-12	2 436	1 624	812
13-15	1 292	836	456
16-19	1 581	894	687
20-24	1 171	810	361
25-44	3 921	2 844	1 077
45-60	2 157	1 779	378
> 60	1 699	1 504	195
Razem	14 777	10 650	4 127

W grupie społeczno-zawodowej największy spadek odnotowano u osób uczących się - 2 256 czytelników. Poniżej tabela.

Czytelnicy wg zajęcia	2019	2020	Spadek
Osoby uczące się	6 609	4 353	2 256
Osoby pracujące	5 018	3 943	1 075
Pozostałe	3 150	2 354	796
Razem	14 777	10 650	4 127

Największy spadek nastąpił w wypożyczeniach literatury dla dorosłych – 29 371 woluminów. Analizę liczby wypożyczeń przedstawia poniższa tabela.

Wypożyczenia książek		2019	2020	Spadek
Literatura piękna dla	dorosłych	115 706	86 335	29 371
	dzieci	50 649	31 586	19 063
Literatura niebeletrystyczna		20 589	12 636	7 953
Razem		186 944	130 557	56 387

INFORMACJE DODATKOWE

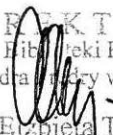
Wartość zakupionych książek ze środków organizatora ogółem 141 463 zł, w tym: w mieście wynosiła 79 955 zł, a na wsi 61 508 zł.

Wartość zakupionych książek – miasto

Lp.	Miejscowość	książki - wartość
1.	MBP Jarosław	59 868
2.	Pruchnik	10 087
3.	Radymno	10 000
Razem		79 955

Wartość zakupionych książek – wieś

Lp.	Miejscowość	książki - wartość
1.	Chłopice	5 051
2.	Jarosław - Pełkinie	25 000
3.	Laszki	2 150
4.	Pawłosiów	7 807
5.	Radymno - Skołoszów	4 000
6.	Rokietnica	4 000
7.	Roźwienica	5 000
8.	Wiązownica	8 500
Razem		61 508

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Aleksandra Giełły w Jarosławiu

mgr Elżbieta Tkacz